

آیین نامه تشکل های اسلامی دانشگاهیان

تاریخ آیین نامه ۱۳۹۰/۵/۱۹

مقدمه

دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی هر جامعه، معرف و مبین بالاترین سطح تفکر و علم آن جامعه محسوب می شوند و اصول جهان بینی و نظام اعتقادی و ارزشی جامعه را در خود متجلی می سازند و با تربیت متفکران و دانشمندان و مدیران آینده، در جهت بخشیدن به حرکت های گوناگون فکری، اعتقادی، فرهنگی و سیاسی جامعه مؤثر واقع می شوند. از اینجا می توان گفت که دانشگاه های مختلف جهان، علاوه بر اشتراکاتی که به اعتبار دانشگاه بودن، با یکدیگر دارند به اعتبار تعلق به جوامعی با بینش ها و ارزش های مختلف واجد خصوصیات هستند که آنها را از یکدیگر متفاوت و متمایز می سازد .

جامعه ایرانی که در انقلاب اسلامی خود با رویکردهای الهی و معنوی، جهان بینی و نظام ارزشی اسلام را مبنای شئون گوناگون خود قرار داد، خواهان آن است که دانشگاه های متناسبی با مبانی و ارزش های اسلامی داشته باشد تا هم بتواند در آن دانشگاه ها از مبانی و معیارهای خود آگاهی و شناخت دقیق تر و ژرف تر حاصل کند و هم با تربیت متفکران و مدیران بر وفق آن مبانی و معیارها، به ترویج و تعمیم آنها در کل جامعه مبادرت نماید. ایفای چنین رسالت مهمی نیازمند تلاش و کوشش سازمان یافته دانشگاهیان در پرتو نظم و انضباط و قانونمندی است. آیین نامه حاضر بر مبنای چنین تفکری، با نظر به اصول عمومی و اختصاصی حاکم بر دانشگاه ها براساس مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی و به منظور توسعه و تشویق فعالیت ها و حمایت از حقوق سیاسی و اجتماعی دانشگاهیان در چهارچوب قوانین موضوعه کشور تدوین گردیده است .

فصل اول: کلیات و تعاریف

ماده ۱. در این آیین نامه تعاریف زیر مورد نظر است:

۱-۱ دانشگاه: به هر یک از دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی اعم از دولتی و غیردولتی اطلاق می شود .
تبصره: هر مرکز یا واحد دانشگاهی وابسته به دانشگاه های دولتی در دیگر شهرها و نیز هر واحد دانشگاه غیردولتی در این آیین نامه همانند دانشگاه محسوب می شود.

۱-۲ دانشگاهیان: عبارت از دانشجویان و اعضای هیأت علمی دانشگاه می باشد .

۱-۳ تشکل اسلامی: جمعیتی مرکب از دانشگاهیان است که پس از دریافت مجوز رسمی فعالیت از مرجع ذیصلاح (هیأت نظارت دانشگاه - مصرح در فصل سوم این آیین نامه) در جهت تحقق اهداف اسلامی و ارزش های انقلاب و نظام اسلامی مصرح در چهارچوب قانون اساسی و این آیین نامه فعالیت می نماید .

۱-۴ عضو: به هر یک از دانشگاهیان که نسبت به ثبت نام خود در دفتر اعضای هر یک از تشکل های اسلامی اقدام نموده و پذیرفته شده است اطلاق می شود. (عضویت به منزله موافقت با اساسنامه تشکل است).
تبصره: هر فرد تنها می تواند در زمان واحد، در یک تشکل اسلامی عضویت داشته باشد و در غیر این صورت عضویت مؤخر قابل قبول است .

ماده ۲. محدوده فعالیت:

هر نوع فعالیت سیاسی، فرهنگی و اجتماعی تشکل های اسلامی در حدود اساسنامه تشکل در داخل دانشگاه و در چارچوب ضوابط و مقررات دانشگاه و این آیین نامه و سایر قوانین موضوعه کشور مجاز است .

تبصره: فعالیت های تشکل های اسلامی در خارج از دانشگاه تابع قانون احزاب است .

۲-۱ برگزاری سخنرانی، تجمع، راهپیمایی، میزگرد، تریبون آزاد و نصب تابلوهای تشکل های دانشجویی با ارائه مجوز از هیأت نظارت دانشگاه امکان پذیر است .

تبصره ۱: انتشار هر نوع نشریه ای به استثنای نشریات علمی دانشگاهی با مجوز شورای فرهنگی دانشگاه صورت می گیرد .

تبصره ۲: راه اندازی هر نوع پایگاه اطلاع رسانی رایانه ای با مجوز شورای فرهنگی دانشگاه صورت می گیرد .

تبصره ۳: شورای فرهنگی دانشگاه در صورت مغایرت هر نوع فعالیت فرهنگی، سیاسی و اجتماعی با مصالح دانشگاه، ضوابط شرعی و ارزش‌های انقلاب اسلامی، مراتب را به ریاست دانشگاه اعلام می‌نماید و رییس دانشگاه موظف است در صورت اعلام شورای فرهنگی و یا مشاهده موارد خلاف از آنها جلوگیری کند.

فصل دوم: تشکله‌ها

ماده ۳. تشکله‌ها با طی مراحل زیر تأسیس می‌گردند:

۳-۱ حداقل ۵ نفر از دانشجویان یا ۳ نفر از اعضای هیأت علمی با داشتن شرایط زیر می‌توانند به عنوان هیأت مؤسس با ارائه نام مشخصی برای تشکله، تقاضای صدور پروانه فعالیت نمایند:

الف. اعتقاد و التزام عملی به اسلام، ولایت فقیه و قانون اساسی

ب. برخورداری از حسن شهرت و اخلاق اسلامی و حداقل دو نیم سال تحصیلی اشتغال به تحصیل در دانشگاه مزبور برای تشکله‌های دانشجویی و حداقل دو سال استخدام رسمی آزمایشی برای تشکله‌های اعضای هیأت علمی در دانشگاه مزبور

۳-۲ کسانی که به موجب ماده ۷ قانون فعالیت احزاب، جمعیت‌ها و انجمن‌های سیاسی و صنفی از حق تأسیس جمعیت و حزب سیاسی و یا شرکت در هیأت رهبری آن محرومند نمی‌توانند به عنوان هیأت مؤسس تقاضای صدور پروانه برای ایجاد تشکله در مراکز آموزش عالی نمایند.

۳-۳ در صورت تأیید صلاحیت حداقل لازم اعضای هیأت مؤسس (موضوع بند ۱-۳) و تأیید نام تشکله، هیأت نظارت دانشگاه حداکثر ظرف پانزده روز کاری موافقت اصولی با تأسیس تشکله را صادر می‌نماید.

۳-۴ هیأت مؤسس مکلف است حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ دریافت موافقت اصولی فهرست اسامی اعضا و اساسنامه را به هیأت نظارت تسلیم نماید. در غیر این صورت درخواست تأسیس کان لم یکن تلقی می‌شود.

تبصره: التزام به قانون اساسی، ولایت مطلقه فقیه، قوانین موضوعه کشور و آیین‌نامه‌های مصوب بایستی مصححاً در اساسنامه تشکله آمده باشد

۳-۵ هیأت نظارت پس از دریافت فهرست اسامی اعضا (در حد نصاب لازم)، حداکثر ظرف دو ماه نسبت به بررسی و تصویب اساسنامه و صدور مجوز برای تشکله واجد شرایط اقدام می‌نماید.

۳-۶ هیأت نظارت موظف است در صورت عدم تصویب اساسنامه، مراتب را به طور کتبی با ذکر دلایل و مستندات به متقاضیان اعلام نماید و متقاضیان می‌توانند ظرف مدت یک ماه ضمن تأمین نظر هیأت نظارت تقاضای تجدید نظر نمایند.

تبصره ۱. در صورت امتناع هیأت نظارت دانشگاه از صدور پروانه و یا اعتراض هیأت مؤسس تشکله به نظرات هیأت نظارت درباره اساسنامه تشکله، هیأت مؤسس می‌تواند اعتراض خود را به هیأت نظارت مرکزی (موضوع ماده ۵ این آیین‌نامه) ارسال نماید و هیأت نظارت مرکزی موظف است ظرف حداکثر مدت دو ماه نسبت به اعتراض واصله رسیدگی و اعلام نظر نماید.

تبصره ۲. هر نوع تغییر در اساسنامه منوط به تأیید هیأت نظارت دانشگاه می‌باشد.

۳-۷ حد نصاب تعداد اعضای تشکله‌های دانشجویی با احتساب هیأت مؤسس ۳ درصد کل دانشجویان آن دانشگاه و حداقل ۵۰ نفر می‌باشد.

۳-۸ حد نصاب تعداد اعضای تشکله‌های هیأت علمی با احتساب هیأت مؤسس ۵ درصد کل اعضای هیأت علمی آن دانشگاه و حداقل ۱۰ نفر می‌باشد.

فصل سوم: نظارت

ماده ۴. به منظور حمایت از حقوق سیاسی و اجتماعی دانشگاهیان و انجام وظایف مقرر در این آیین‌نامه، هیأت نظارت در هر دانشگاه با ترکیب و شرح وظایف زیر تشکیل می‌شود:

۴-۱ ترکیب هیأت نظارت دانشگاه:

الف. رییس دانشگاه (رییس هیأت)

ب. مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه

ج. نماینده وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا دانشگاه آزاد اسلامی حسب مورد

۴-۲ وظایف هیأت نظارت دانشگاه:

الف. بررسی اساسنامه و صلاحیت اعضای مؤسس تشکله‌های اسلامی

ب. اعلام موافقت اصولی و صدور پروانه فعالیت برای تشکل‌های اسلامی
ج. صدور مجوز انجام فعالیت تشکل‌ها (موضوع بند ۲-۱ این آیین‌نامه).

د. نظارت بر حسن اجرای انتخابات تشکل‌های اسلامی

ه. رسیدگی به تخلفات تشکل‌ها بر اساس آیین‌نامه مربوط

و. رسیدگی به شکایات واصله از سوی اشخاص حقیقی و حقوقی در ارتباط با فعالیت‌های تشکل‌های اسلامی

ز. توقف و یا لغو پروانه فعالیت تشکل‌های اسلامی.

تبصره: هیأت نظارت دانشگاه می‌تواند پس از تایید هیأت مرکزی نظارت بخشی از وظایف خود را شامل بندهای (ج، د، ه، و) به شورایی متشکل از معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه، معاونت دفتر نهاد نمایندگی در دانشگاه و نماینده وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی حسب مورد تفویض نماید.

ماده ۵. به منظور انجام وظایف مقرر در این آیین‌نامه، هیأت نظارت مرکزی در وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی با ترکیب و شرح وظایف زیر تشکیل می‌شود:

۱-۵ ترکیب هیأت نظارت مرکزی:

الف) وزیر یا رییس دستگاه

ب) رییس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها

ج) یکی از معاونان وزیر یا رییس دستگاه به انتخاب وی

د) یک نفر از رؤسای دانشگاه‌ها حسب مورد

ه) نماینده شورایی عالی انقلاب فرهنگی.

و) در مواردی که مسائل مربوط به بسیج دانشجویی در هیأت نظارت مرکزی مطرح شود فرمانده نیروی مقاومت بسیج با حق رأی در آن هیأت حضور خواهد داشت.

۲-۵ وظایف هیأت نظارت مرکزی:

الف. رسیدگی نسبت به درخواست‌های تجدیدنظر در تصمیمات هیأت نظارت دانشگاه‌ها و تخلفات آنها حداکثر ظرف مدت دو ماه

ب. تدوین و تصویب دستورالعمل‌های اجرایی این آیین‌نامه حسب مورد

ج. تدوین و تصویب آیین‌نامه رسیدگی به شکایات و تخلفات تشکل‌های اسلامی

ماده ۶. کلیه تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان که بر اساس مصوبه جلسه ۲۶۵ مورخ ۲۸/۰۸/۷۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی تشکیل شده‌اند قانونی‌اند و رسمیت دارند.

۱-۶ فعالیت‌های کلیه تشکل‌های اسلامی دانشگاهی از تاریخ تصویب بر اساس مفاد این آیین‌نامه خواهد بود.

۲-۶ تشکل‌های اسلامی مزبور موظفند حداکثر در ظرف یک سال اساسنامه‌های خود را با این آیین‌نامه تطبیق دهند.

۳-۶ چنانچه بر اساس تشخیص هیأت نظارت مرکزی، هر کدام از تشکل‌های مزبور حائز شرایط نبودند با آن تشکل برخورد قانونی صورت می‌گیرد.

ماده ۷. مسئولیت هماهنگی و توزیع عادلانه کمک‌های دانشگاه به تشکل‌ها بر عهده هیأت نظارت خواهد بود.

۱-۷ مسئولان ذیربط تنها مجازند به تشکل‌هایی تسهیلات ارائه داده و یا اجازه استفاده از امکانات دانشگاه‌ها را بدهند که مجوز فعالیت را طبق این آیین‌نامه دریافت کرده باشند.

ماده ۸. دستورالعمل‌های اجرایی این آیین‌نامه و همچنین آیین‌نامه رسیدگی به شکایات و تخلفات تشکل‌های اسلامی در جلسه مشترک هیأت‌های نظارت مرکزی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی در محل دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی و در شکل واحد به تصویب نهایی می‌رسد.

آیین‌نامه فوق در ۵ ماده و ۸ تبصره در جلسه ۴۴۸ مورخ ۹/۶/۱۳۷۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید و از تاریخ تصویب، آیین‌نامه‌های مغایر با آن ملغی شد و موارد ذیل طی جلسات آتی شورا مصوب و به آیین‌نامه افزوده شد:

تبصره ۲ الحاقی به بند ۱-۲ مصوب جلسه ۵۱۱ مورخ ۱/۸/۱۳۸۱

تبصره الحاقی به بند ۲-۴ آیین نامه مصوب جلسه ۴۹۳ مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۰۹
بند " و " ماده ۵ (ترکیب هیأت نظارت مرکزی) مصوب جلسه ۴۷۲ مورخ ۷۹/۱۰/۱۳
مواد ۶ تا ۸ مصوب جلسه ۴۴۹ مورخ ۱۳۷۸/۰۷/۰۶